PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

DAILY اراده

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپانه

۸۹۱

لسم کال - دویمه دوره، ۸۹۱ مه گڼه، پر له پسې ۱۹۵۸ گڼه د ۱۳۸۹ ل ـ د تلې ۱۹ مه - د دوشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق ذوالقعدة الحرام ۳ مه ۲۰۱۰ د اکتوبر ۱۱ مه

شیرخان بندر به جای تورخم

از زمانی که اکمالات ناتو از طریق بندر تورخم توسط حکومت پاکستان مسدود شده است؛ مسوولان ریاست گمرک شیرخان بندر ولایت کندز می گویند، اکمالات ناتو از طریق این گمرک افزایش یافته است.

فضل الله فاضل رییس گمرک شیرخان بندر گفت که در گذشته، تنها تیل مورد مصرف موترهای ص۳

برنده گان احتمالی انتخابات ولسی جرگه هشت ولایت دیگر نیز مشخص شد

به اساس نتایج قسمی ابتدایی انتخابات ولسی جرگه، برنده گان احتمالی ولسی جرگه در ۸ ولایت دیگر کشور نیز مشخص گردید.

آمارقسمی ابتدایی که دیروز میزان در ویب سایت کمیسیون مستقل انتخابات منتشرگردیده، برنده گان احتمالی انتخابات ولسی جرگه را در ولایات غزنی، پکتیکا، پکتیا، هلمند، کندهار، زابل، ارزگان و غور ذیلا معرفی نموده است:

۱- ولایت، غزنی:

این ولایت در ولسی جرگه ۱۱ کرسی دارد که سه کرسی آن مربوط خانم ها ومتبافی برای مردان اختصاص یافته است.

در این ولایت، علی اکبر قاسمی (۳۶۹۸رأی)، علی یاور حسین زاده (۲۲۹۳ رأی)، محمد عالم اخلاقی (۱۹۹۲ رأی)، دکتور شاه جهان (۱۹۰۹ رأی)، الحاج مولانا عبدالرحمن حکیمی (۱۱۴۲رأی)، الحاج خداداد عر فانی (۹۸۱ رأی)، داکتر عبدالقیوم سجادی (۹۱۹ رأی)، فیضان الله فیضان (۸۳۴ رأی)، فاطمه نوری (۱۴۲۱ رأی)، شا ه گل رضایی (۶۵۱ رأی) و فاطمه مشتاق سید (۳۹۵ رأی) برنده گان احتمالی شناخته شده اند.

۲- ولایت پکتیکا:

این ولایت در ولسی جرگه ۴ کرسی دارد که تنها یک کرسی آن به خانم ها اختصاص داده شده است و هریک محمود خان سلیمان خیل (۲۳۰۲رأی)، نادرخان کتوازی (۹۸۸رأی)، علم گل خروتی (۸۴۴ رأی) و ناجیه (۶۵۸ رأی) برنده گان احتمالی شناخته شده اند.

۳- ولایت پکتیا:

برای این ولایت در ولسی جرگه، پنج کرسی اختصاص یافته است که از جمله، یک کرسی آن به خانم ها و متباقی به مردها تعلق می گیرد و به اساس آمار منتشرشده، نوراحمد رشتیا وال (۱۴۸۵ رآی)، خیا ل محمد احمد زی (۱۰۰۳ رأی)، نیاز محمد احمد زی (۹۱۱ رأی)، داکتر مجیب الر حمن حمکنی (۷۲۲ رأی). ص۳

وقتی که ۶۰ درصد مردم کشور از مشکلات روانی رنج می‌برند

یک مقام ارشد وزارت صحت عامه دیروز گفت، بیم و هراس ناشی از چندین دهه جنگ، مشکلات اجتماعی و فقر در افغانستان موجب شده است، تا بیش از۶۰ درصد مردم کشور دچار فشارهای روحی و روانی شوند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از کابل، ثریا دلیل، سرپرست وزارت صحت عامهٔ افغانستان طی مراسمی در کابل، پایتخت افغانستان به مناسبت روزجهانی صحت روانی گفت: با ابتلای بیش از۶۰ درصد مردم افغانستان به مشکلات روحی و روانی، این امر به صورت مسألهٔ عمده یی درآمده است.

به گفتهٔ این مقام افغان، این مسأله در آن بخش از کشور افغانستان که کارکنان بخش صحت به دلیل بروز درگیری‌ها قادر به ارایهٔ خدمات اولیه برای مردم نیستند، بیشتر به چشم می‌خورد.

خانم دلیل گفت: فقر بیش از حد، ناامنی، خشونت و تفاوت‌های جنسیتی از عوامل عمدهٔ تشدید ناراحتی‌های روحی و روانی در افغانستان است.

براساس این گزارش، در افغانستان ص۳

په سیاسي چارو کې د ښځو ونډه

کابل، اراده- بیا هم کاونټرپارټ نړیوالې اداري د روان کال د تلې د میاشتې پر اتلسمه نېټه د یکشنبې پر ورځ په کابل کې، په سیاسي چارو کې د ښځو ونډه، تر سرلیک لاندې یوورځنی روزنیز ورکشاپ جوړ کړ. په دغه ورکشاپ کې چې ګڼ شمېر ښځو په کې برخه اخیستې وه، په افغانستان کې د سیاسي ګوندونو د جوړښت، ډولونو، موخو او اغېزو په هکله معلومات وړاندې شول. همداشان په دې ورکشاپ کې پر دې هم بحث وشو، چې ښځې څنګه او په کوم ډول کولای شي، په سیاسي چارو کې ورګډې شي او د دې ترڅنګ په سیاسي چارو کې د ښځو رول او د هغوی اغېز په ټولنه کې کوم مثبت بدلونونه راوستلای شي.

د دغه ورکشاپ د جوړښت او موخو په هکله د نوموړې اداري د جنډر د برخې یوې مسوولې اغلې عارفي صمدي ارادې ورځپاڼې ته داسې وویل: ((زموږ ننني پروګرام د ښځې او سیاست په برخه کې د تېرو پروګرامونو له لړۍ څخه یو دی. دا ګروپ زموږ هماغه پخوانی ګروپ دی، چې پرمختللې بڼه یې ده، چې له ۲۰۰۹ کال راپه دې خوا یې پر زده کړو پیل کړی، دوی لومړی منول پای ته رسولی او دا یې دویم منول دی، چې دوی په کې زده کړې کوي. د دې ورکشاپونو او ترننګونو موخه د ښځو د سیاسي حق غوښتنې د روحیې لوړول دي.

نوموړې د ښځو د سیاسي پرمختیا پروړاندې خنډونه او حل لارې یې داسې په ګوته کړې: تاسې پوهېږئ، چې په سیاسي برخه کې د ښځو پروړاندې ګڼې ستونزې پرتې دي. په ټولیزه توګه زموږ په ټولنه کې د سیاسي پوهې کچه ډېره ټیټه ده. همداشان قومي، ژبنې، سمتي تعصبونه او ورسره د ښځو ناخپلواکي، دا ټولې هغه ستونزې او عوامل دي، چې ښځې په سیاسي چارو کې ورسره مخ دي او د دې ستونزو د حل لارې یوازې داده، چې په ټولنه کې د عامه پوهاوي کچه لوړه کړو او ټولنه د تکامل پړاو ته بوځو، څو ښځې وکولای شي په خپلواکه او پاڅه توګه په ټولو سیاسي چارو کې آګاهانه برخه واخلي.

نوموړې د افغانستان په اوسنیو شرایطو کې د ښځو د سیاسي ونډې په هکله وویل: په افغانستان کې څه، چې په ټوله نړۍ کې داشته، چې زده کړې باید نوې او آپډېټ شي، خو افغانستان بیا تر نورو ډېر دې کار ته اړتیا لري.))

د دغه ورکشاپ یوې ګډونوالې آغلې لیلا لنګري چې له دغه روز نیز ورکشاپ څخه ډېره خوښه وه، وویل: ((دغه ورکشاپ چې موږ په کې ګډون کړی، موخه یې داده، چې ښځې سیاسي پوهه ترلاسه کړي، څو په راتلونکي کې په ټولنه او سیاست کې فعاله برخه واخلي او

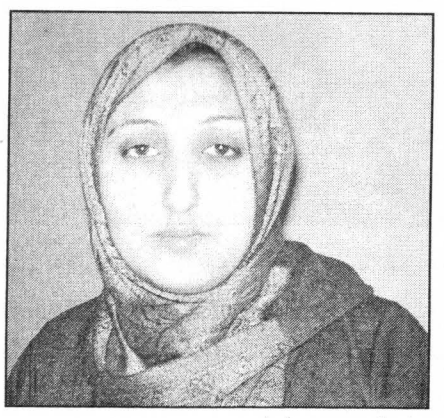

پخپله سیاسي ګوندونه او ټولنې رامنځته کړي، ځکه په سیاست کې د ښځو رول ډېر مهم دی. ښځې یوازې باید پر پرلمان تکیه ونه کړي، بلکې په ټولو سیاسي چارو کې برخه واخلي.

نوموړې په اوسمهاله شرایطو کې د ښځو پر سیاسي ونډې داسې رڼا واچوله: موږ اوسمهال په سیاسي برخه کې ځینې ښځې لرو، خو هغوی غښتلی رول نه شي ترسره کولای، ځکه د هغوی یا سیاسي پوهه لږه ده او یا پر سیاسي مسایلو نه پوهېږي او که ګوندونو ته هم تللي دي، نو د جندر د مسئلې پر اساس تللي، نه د کومې سیاسي اډیالوژۍ لپاره، ځکه دا ډول ګوندونه او سیاسي ارګانونه ټولنې ته دانبیي چې موږ ښځو ته هم په سیاست کې ونډه ورکړې او دا کار د خپل اعتبار په پار کوي او هغه ښځې چې ګوندونو ته تللي، یوازې یو سمبولیک رول ترسره کوي او یوه بشپړه سیاسي ایډیا او مفکوره نه

لري. همداشان دوی د افغانستان د پخوانیو شرایطو پر بنسټ له سیاسي پوهې څخه هم وروسته پاتې دي، نو ځکه هغوی نه شي کولای په سیاسي ډګر کې مثبت رول ولوبوي.

نوموړې په دې برخه کې د ښځو د عمده ستونزو په اړه وویل: افغانستان داسې یو هېواد دی، چې ډېر وخت په جګړه کې ښکېل دی او اوس هم جګړه په کې روانه ده، نو په دې توګه ښځو ته ډېره پاملرنه نه ده شوې، چې په ټولنه کې فعال رول ولوبوي. دا سمه نه ده، چې ښځه یوازې باید ښوونکې وي او درس ورکړي، بلکې په ټولو چارو لکه سیاسي، ټولنیزو، اقتصادي او نورو کې فعاله برخه واخلي. که څه هم پر ټولنیزې ناامنۍ سربېره، چې په دې برخه کې لوی خنډ دی، زموږ ډېری نارینه هم د دې تحمل نه لري، حتا په ټولنیز او علمي ډګر کې د ښځو رول ته په سپکه ګوري او ان دولت هم په دې برخه کې سمبولیک کار کوي، چې په دې برخه کې باید مثبت ګامونه پورته شي.))

د یادونې ده، چې په دې ورکشاپ کې ښځو ته سیاسي او ټولنیزې پوهې د کچې د لوړتیا په موخه او په دې توګه په سیاسي ډګر کې د هغوی د ګډګلارې په اړه لازمي لارښوونې وشوې او هغه اصول ورته بیان شول، چې له دوی سره په سیاسي پرمختیا کې مهم رول لوبولای شي. ورکشاپ مازیګر مهال پای ته ورسېد.

د لوی اوبښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

د سولې د شورا رییس او په هېواد کې د سولې او امن شونتیا

تېره ورځ یو شمېر دولتي سرچینو دا خبره ومنله، چې د افغانستان پخوانی ولسمشر او د جمعیت اسلامي د ګوند مشر، برهان الدین رباني د سولې د نوي عالي شورا د رییس په توګه ټاکل شوی دی. دا په داسې حال کې ده، چې د سولې د عالي شورا د جوړېدو په شپو ورځو کې هم زیاترو شنونکو اټکل کاوه، چې کېدای شي برهان الدین رباني د دې شورا د مشر په توګه غوره شي. دغه منابع د ښاغلي رباني تقرر، انتخابي بولي.

په هر حال، له دې موضوع سره اوس زمونږ کار نشته، چې ښاغلي رباني څوک و او تېر شالید یې څه او په تېر وختونو کې یې څه وکړل، دا مسئله ټولو ته لکه لمر غوندې روښانه ده، په تېر وختونو کې پرې په وار وار بحثونه شوي او نور بحث پرې بې ګټه ښکاري. خو دا باید ووایو، چې دلته اصلي موضوع په هېواد کې د سولې ټینګښت دی، دا دومره منډې ترپې، لګښتونه، قربانۍ ټول د دې لپاره دي، چې په هېواد کې سوله او ثبات رامنځ ته شي. په هېواد کې د سولې او امن ټینګښت د افغانستان او افغانانو د ټولو ارتیاوو په سر کې قرار لري، چې لوړ مدیریت، لوړ فکر او داسې کسانو ته ارتیا لري، چې هغوی وکولای شي په دې اړه موثر وي. د دې چارې لپاره په تېر کې هم د دولت له خوا داسې هڅې چې اغېزمنې او د سولې په هدف وي، نه دي ترسره شوي او اوس هم داسې ښکاري، چې دولت په دې برخه کې سمبولیک، نمایشي او تشریفاتي ګامونه اخلي.

مور په داسې حال کې، چې د ښاغلي رباني شخصیت ته په تمامه مانا احترام لرو او د ده پر استعداد او وړتیا هېڅ شک نه لرو، اما په دې ځای کې، مهمه مسئله دا ده، چې د سولې په موخه، باید د ټیمګړي کسان رادمخه شي، چې دواړو خواوو ته د منلو وړ وي، که دا هم ممکن نه وي، لږ تر لږه د سولې رهبري باید داسې شخص ته وسپارل شي، چې پورتنۍ ځانګړتیاوې ولري، ښاغلی رباني په خپله د طالبانو هم بالفعل او بالقوه دښمن دی، له هغوی سره اوه اته کاله ښه په ګرم ډګر کې جنګېدلی، د هغوی کسان یې وژلي او د ده کسان د هغوی له خوا وژل شوي، نو اوس به دا ځر نګه ممکنه وي، چې هغوی پر ښاغلي رباني، چې د کلونو کلونو لپاره ورسره جنګیدلي او د دوی دښمن پاتې شوی، باور وکړي، او د سولې پر ټغر کښېنې.

پر دې اساس ویلای شو، چې د سولې د عالي شورا د مشر په توګه د ښاغلي رباني غوره کول، د نورو شتو کمزورتیاوو او ستونزو ترڅنګ چې په دغه شورا کې موجودې دي، د دغه شورا اغېزمنتیا نوره هم له صفر سره ضرب وي. اټکل کېږي، چې ډېر لږ په وي، چې دغه شورا په داسې مدیریت او کړنلارو، مقصود مزل ته ورسېږي.

ابتکارات صلح و پیامدهای احتمالی آن

قسمت دوم: ---------- **نگارنده: دکتراندس م.نبی هیکل**

پیامدهای احتمالی ابتکار صلح

مساعی صلح حکومت پیامدهای مهمی را برای مردم افغانستان و روابط با ایالات متحدهٔ امریکا در پی داشته است. این مساعی مشی سیاسی حکومت را بخصوص مورد سوال قرار می دهد.

پاسخ به این سوال که چرا حکومت افغانستان پس از چند سال به یاد صلح با مخالفان مسلح افتاده است، با مساعی حکومت رابطه دارد. از چند سالی بدینسو حکومت صلح با طالبان را پیشنهاد می کند و بلادرنگ پاسخ رد می گردد و این خود این پرسش را به وجود می آورد که در صورت رد مکرر پیشنهادهای صلح از سوی طالبان، چرا حکومت افغانستان به سیاست معمول خود در رابطه با صلح تجدید نظر نمی نماید؟

پرسش سوم این است که چرا حکومت بر سر اقتدار از یکسو هرروز بر اکثریت ناراض و مخالف در کشور می افزاید و از سوی دیگر بیشتر به خواست های طالبان توجه می نماید، تا به خواست های مردم؟

نتیجه گیری از این پرسش ها را به خواننده وامی گذارم و بر پیامدهای مساعی صلح مکث می نماییم.

آنچه حکومت افغانستان به عنوان ابتکارات صلح در پیش گرفته است، پیامدهای ناگواری داشته که به این اساس آن، پیامدهای احتمالی آن را نیز می توان پیشبینی کرد.

مشی صلح حکومت در گام نخست باید با حکومتداری خوب توام گردد؛ زیرا حکومتداری به شیوهٔ کنونی، حکومت را در حد اقل آن به ماشین تولید مخالفان حکومت و نیروهای خارجی تبدیل کرده است. بدین ترتیب، مشی کنونی صلح با طالبان تشنج داخلی را دامن می زند. از دیر زمان بدینسو حلقات مختلف بر رعایت و احترام اصولی تاکید دارند در قانون اساسی افغانستان در رابطه با ازادی های سیاسی مردم تسجیل یافته اند.

حکومت نتوانسته، اصول مذاکرات را با جانب دیگر به صورت واضح و روشن فورمولبندی نماید. سخنان رییس دولت طی ماه های گذشته، ضد و نقیض است که به جای صراحت به ابهام و نگرانی ها انجامیده است.

تصامیم جرگهٔ مشورتی صلح که در سال ۱۳۸۹ در کابل تدویر گرد ید، باید برای تایید به پارلمان کشور ارایه می گردید، تا فیصله های آن جرگه به حکم قابل اجرا تبدیل می گردید. اساس صلاحیت جرگهٔ مشورتی راعنعنه می سازد، نه قانون و صلاحیت صدور تصامیم تقنینی را که حکم اجرایی داشته باشد نیز، ندارد.

براساس خواست و انتخاب سیاسی حکومت تعدادی از آنانی که به اتهام طالب بودن یا همیاری با طالبان زندانی شده بودند، از زندان ها آزاد گردیدند. در هردو حالت، بی گناهی و گنهکاری آنها باید بر اساس حکم مراجع قضایی زندانی یا رها می گردیدند. با صدور فرمان رهایی این دسته از افراد، فعالیت های طالبان تشدید گردید. این اقدام بدون شک مورال سربازان و آنانی را تضعیف نمود که با طالبان به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در نبرد قرار داشتند و آخرین هراس جنگجویان مخالف را نیز رفع کرد. جنگجویان طالب بر اساس این باور می جنگند که در جهاد بر علیه کفر و اشغال افغانستان یا به درجهٔ غازی بودن دست می یابند و یا هم به شهادت می رسند. تنها هراس از دستگیری و مرگ تدریجی می توانست، در برابر آنها قرار داشته باشد. این اقدام بدون شک فاقد اثرات جانبی نبوده است و با رهایی برخی از طالبان، حکومت این امکان را فراهم ساخت، تا عده یی را دوباره به صف طالبان بفرستد.

تقاضای همهٔ مردم از حکومت این بوده، تا برای تامین صلح کار کند، حقوق و آزادی های حقهٔ مردم را با صلح تعویض نکند؛ زیرا این به معنای معاملهٔ صلح با اسارت است و با آنانی مصالحه نماید که از افغانستان مستقل، آزاد و مرفه حمایت می نمایند.

تعلل حکومت در مبارزه علیه فساد با دلایل نیرومندتر حمایت از فساد توأم گردیده و باورمندی مردم بر حکومت و تلاش های آن به صفر تقرب کرده است. برای اعادهٔ صلح باید پرسید کیها با کیها، چرا و برکدام اساس صلح می کنند؟ صلح به باور و اعتماد نیاز دارد و تا زمانی که این اطمینان به وجود آورده نشود که: ص۳

کوکنار و تاثیرات آن روی کیفیت خاک

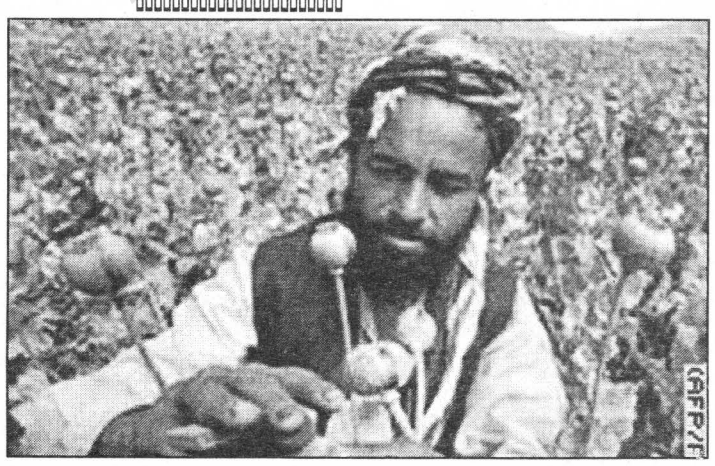

کارشناسان زراعتی به این باور اند، زمینی که در آن کوکنار کشت شده باشد، مواد معدنی وعضوی را به شدت از دست داده و تا مدت ها هر نباتی که در آن زمین زرع گردد، از کیفیت خوبی برخوردار نمی باشد.

به باور متخصصان زراعت، کاهش کیفیت خاک مزرعهٔ کوکنار، باعث کاهش مواد معدنی موجود در زمین می گردد.

این متخصصان می گویند: درهر قطعهٔ زمینی که پس از کشت کوکنار نبات دیگری زرع گردد، حاصلات آن از نظر کمی و کیفی به مراتب کمتر از اراضی یی است که در آن کوکنار کشت نشده باشد.

یافته های وزارت مبارزه با مواد مخدر به موجب تحقیقاتی که از زارعان به دست آمده، حاکی است که کشت پیاپی مواد مخدر در اراضی زراعتی، باعث نزول شدید بازدهی مزرعه می گردد.

محمد صبور شیرزاد مسوول معیشت بدیل وزارت زراعت، دلیل کاهش کیفیت زمین را ناشی از کاهش مواد معدنی موجود در زمین دانسته، می گوید: به دلیل اینکه کشت کوکنار مواد معدنی زمین را از بین برده، پس از جمع آوری حاصلات کوکنار، مزرعه برای کشت نباتات دیگر مساعد نبوده و این مشکل پیش می آید.

وی به آژانس خبری روز گفت: " در زمینی که کوکنار کشت می گردد، از لحاظ زراعتی به هیچ وجه بستر لازم را برای پرورش محصول بعدی که در آن زمین زرع می گردد، ندارد".

شیرزاد، زرع متواتر کوکنار را در زمین های زراعتی باعث کاهش محصولات نباتی به ویژه گندم دانسته می افزاید: در اراضی زراعتی که کشت کوکنار به شدت ادامه دارد، مانع رشد محصول گندم می گردد.

این مسوول معیشت بدیل وزارت زراعت، تداوم و پیشرفت این روند را باعث کاهش محصولات غذایی ازجمله گندم، جو، سبزی ها و میوه ها می داند.

به باور شیرزاد، افزایش کشت کوکنار در حالی که زمین زراعتی را از حاصل دهی باز می ماند، همچنان میزان واردات آرد و گندم را افزایش ص۳

وقتی که ۶۰ درصد مردم ...

کشوری که چندین دهه درگیر جنگ و تهاجم بوده و میزان بیسوادی درآن بیش از ۷۰درصد است، زنان و کودکان بیشتر در معرض خطر فشارهای روحی و روانی قراردارند و به خاطر تعداد اندک متخصصان صحت روانی در این کشور، مداوای مشکلات روحی نیز، بسیار دشوار است.

پیتر گراف، نمایندۀ سازمان صحت جهانی در افغانستان نیز گفت:

درافغانستان فقط ۲۰۰تختخواب برای خدمات روانی و تنها دو روانشناس برای کل جمعیت این کشور وجود دارد.

شیرخان بندر به جای ...

نیروهای ناتو از این بندر انتقال می یافت؛ اما از مدت یک هفته بدینسو سایر مواد اکمالاتی این نیروها از قبیل مواد خوراکی؛ ترانسپورتی و تجهیزات نظامی نیز، از این بندر انتقال می یابد.

به گفتۀ وی، دلیل اصلی این کار بسته شدن راه اکمالاتی تورخم برای حدود یک هفته و به آتش کشیدن ده ها موتر نیروهای خارجی در خاک پاکستان می باشد، اما این راه سر از دیروز (۱۸ میزان) بر روی کاروان های اکمالاتی ناتو باز شد.

به گفتۀ وی، اموال وارداتی ناتو به خاک افغانستان از مالیه معاف می باشد.

فاضل می گوید که روزانه ده ها موتر اکمالاتی ناتو از پل دوستی کشور تاجکستان به افغانستان انتقال یافته و سپس به کابل می رود.

پل دوستی بر سر دریای آمو، بین کشورهای تاجکستان و افغانستان در شیرخان بندر ولسوالی امام صاحب ولایت کندز موقعیت دارد.

رییس گمرک شیرخان بندر می گوید که افزایش اکمالات ناتو از این مسیر، باعث می شود، تا این سازمان در بخش تجهیز بیشتر این بندر و ساختار معیاری راه شیرخان بندر الی کابل توجه جدی نماید.

از سوی دیگر، مل پاسوال عبدالرحمن سیدخیلی قوماندان امنیۀ کندز می گوید که برای عبور و مرور موترهای اکمالاتی ناتو در مسیر شاهراه کندز - بغلان تدابیر امنیتی اتخاذ شده، تا این کاروان ها با مشکل امنیتی مواجه نشود.

سیدخیلی گفت که ده ها پوستۀ امنیتی در این مسیر از قبل جابجا شده و مانع حملۀ مخالفان بر این کاروان ها می شود.

شاهراه کندز - بغلان بعد از آن مورد توجه گروه طالبان قرار گرفت که سال گذشته، ناتو اعلام کرد مواد اکمالاتی سوخت خود را از این شاهراه انتقال خواهند داد.

در عین حال، والی پیشین کندز انجینر محمدعمر که دو روز قبل حین ادای نماز جمعه در مسجد جامع سپین زر ولایت تخار، بر اثر انفجاری کشته شد نیز، گفته بود که سازمان استخباراتی پاکستان (آی. اس. آی) در تلاش است، تا شمال کشور را ناامن ساخته و ناتو را مجبور سازد، تا با پرداخت قیمت گزاف به پاکستان، اکمالات خود را از آن مسیر انجام دهد.

انجینر عمر گفته بود که در حال حاضر، طالبان در ۴۰ درصد مناطق کندز فعالیت داشته و باعث ایجاد ناامنی می شوند.

از مدت یکسال به این سو، طالبان ده ها موتر اکمالاتی تیل ناتو را در مسیر شاهراه کندز - بغلان به آتش کشیده اند.

مهمترین واقعۀ حملۀ طالبان مسلح بالای کاروان اکمالاتی ناتو، سال گذشته ربودن دو تانکر تیل این نیروها از مسیر شاهراه کندز - بغلان بود که منجر به حملۀ هوایی نیروهای ناتو در حالی به این دو تانکر شد که ده ها تن از باشنده گان ولسوالی چهاردره به خاطر گرفتن تیل در اطراف تانکرها جمع شده بودند.

در آن زمان، مقام های کندز گفته بودند که در این حملۀ هوایی، بیش از ۱۰۰ تن کشته و بیش از ۳۰ تن دیگر زخم برداشته است.

به گزارش خبرگزاری پژواک، ولی بعدا معلوم گردید که اکثریت قربانیان حادثه را افراد ملکی تشکیل میداد .

کوکنار و تاثیرات آن ...

داده که این خود ضربۀ مهلکی به اقتصاد کشور است.

زارعان نیز، به این باور اند که کشت کوکنار برکت سایر محصولات را متاثر می سازد. آنان خشکسالی های متواتر و قحطی مواد خوراکی را بیشتر به کشت کوکنار که از دید شرعی حرام پنداشته می شود، نسبت می دهند.

بر بنیاد ارشادات دین مبین اسلام، هر آنچه ذهن انسان را مختل سازد، حرام بوده، همچنان زرع مواد مخدر را به هدف استفاده از مواد مخدر نشه آور منع قرار داده است.

مولوی نذیراحمد حنفی یکی ازعالمان دینی می گوید، مواد مخدر به این دلیل که اضرار متعددی را به مصرف کننده و جامعه می رساند، در دین مبین اسلام منع شده است.

به باور وی، کسانی که بوته کوکنار را با این انگیزه کشت می کنند، مرتکب فعل حرام شده و کسب و کاری که به این هدف باشد، حرام است.

با این حال، زلمی افضلی سخنگوی وزارت مبارزه با مواد مخدر می گوید، آماده گی های لازم را به منظور آماده سازی زمین های زراعتی برای زرع سایر نباتات که قبلا در آن کوکنار زرع می گردید، روی دست دارند.

به گفتۀ وی، این مامول بر اساس پالیسی مشترک میان وزارت های زراعت و مبارزه با مواد مخدر در راستای کاهش و محو کشت کوکنار صورت خواهد گرفت.

سخنگوی وزارت زراعت با آنکه آمار و مساحت تخمینی اراضی زراعتی را که به دلیل کشت کوکنار از لحاظ کیفی متاثر شده باشد، ارایه نکرد، اما از کوشش ها در این راستا اطمینان داد.

این در حالی است که مسوولان وزارت امور داخله می گویند که تا حال ۲۳ ولایت از وجود کوکنار پاک شده و قرار است که این ولایات تا پایان سال جاری به ۲۶ ولایت ارتقاء یابد.

ابتکارات صلح و پیامدهای...

۱. جوانب مذاکره صلاحیت تصمیم گیری و اجرای آن را دارد،

۲. ضمانت های اجرایی قابل باور برای هر دو طرف وجود دارد و

۳.توازن قوا و موقعیت نظامی طرفین در جنگ برتری یکی بر دیگر را نشان دهد

صلح اعاده نخواهد شد.

مادۀ اول در این معامله غایب به نظر می رسد؛ زیرا صلاحیت تصمیم گیری یکجانبه نیز، به اعادۀ صلح نخواهد انجامید، در حالی که ضمانت های اجرایی بیشتر مورد شک و تردید قراردارد. اثبات در رابطه با مادۀ سوم همه می دانیم که حکومت افغانستان نخست باید موضع برتر و بهترش را در این جنگ به اثبات برساند، تا امیدواری طالبان را در رابطه به سقوط حکومت و یا قبول شرایط آنان به ناامیدی مبدل سازد.

تاثیرات عملی مساعی صلح عبارت خواهد بود، از توافق بر آتش بس، خلع سلاح مخالفان و بازگشت آنها به زنده گی عادی.

در حالی که فعالیت های مخالفان مسلح از نگاه وسعت و قوت رشد کرده است، پیوستن افراد و گروهک هایی که از سال ها بدینسو جریان دارد، مبین پیروزی مساعی صلح بوده نمی تواند.

مساعی صلح باید به مثابۀ یک استراتیژی مورد بحث قرار داده شود و از سوی پارلمان کشور تصویب گردد.

صلح نباید به قیمت تحت قیمومیت قرارگرفتن افغانستان و یا خدشه پذیری حاکمیت ملی داخلی و خارجی کشورو سلب آزادی ها و حقوق حقۀ مردم تمام گردد.

پایان

ترکمنستان و نگاهی نو ...

به گفتۀ منابع محلی در ترکمنستان، پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، قاچاق مواد مخدر در مرز با افغانستان افزایش یافته و با توجه به سود سرشار این تجارت شوم، بسیاری از جوانان محلی نیز به سوی آن کشیده شده اند.

این امر همچنین به افزایش تعداد معتادان مواد مخدر در ترکمنستان منجر شده، به نحوی که گفته می‌شود، شمار معتادان در این کشور، از زمان استقلال از اتحاد جماهیر شوروی به چندین برابر افزایش یافته است.

از سوی دیگر، در زمینۀ انرژی به ویژه برق و گاز که ترکمنستان یکی از صادرکننده گان بزرگ آن در منطقه محسوب می‌شود، بازار افغانستان برای ترکمن ها و نیز نقش کابل در ترانزیت آن، دارای اهمیت زیادی است.

در کنار این مسایل موضوع خط لولۀ گاز تاپی که امکان انتقال گاز ترکمنستان را از مسیر جدیدی میسر می‌کند، شاید اصلی‌ترین هدف ترکمنستان در گسترش مناسبات و نگاه ویژه عشق آباد به افغانستان باشد.

بر اساس برآورد شرکت بریتیش پترلیوم، ذخایر اثبات شدۀ گاز ترکمنستان در سال ۲۰۰۹میلادی دست کم ۸,۱ تریلیون متر مکعب بوده است و از لحاظ حجم ذخایر گاز در جهان پس از روسیه، ایران و قطر، چهارمین جایگاه را دارد و میزان تولید گاز ترکمنستان در پایان سال ۲۰۱۰میلادی به ۱۰۰میلیارد متر مکعب خواهد رسید.

گاز تولیدی ترکمنستان پیش از این تنها ازطریق روسیه صادر می‌شد و عشق آباد وابستگی شدیدی به مسکو داشت، اما در سال های پس از استقلال، ترکمن ها ایران و به تازه گی چین را نیز، از طریق خط لولۀ گاز به مشتریان خود اضافه کرده‌اند.

هم اکنون حجم صادرات گاز ترکمنستان به روسیه۱۰میلیارد متر مکعب، به ایران تا ۱۴میلیارد متر مکعب و به چین ۱۰الی ۱۳میلیارد متر مکعب است.

ترکمنستان در ادامه متنوع کردن مسیرهای صادرات گاز خود به ویژه رساندن آن به بازار اروپا نیم نگاهی به طرح بزرگ نابوکو دارد، ولی پیش از آن تحرکات خود را برای عملی کردن پروژۀ تاپی پروژه‌یی که گاز ترکمنستان را به کشورهای افغانستان، پاکستان و هند می‌رساند، افزایش داده است.

طرح تاپی که پیش از این به نام ترانس افغان مشهور بود، ازدوران زمامداری صفرمراد نیازوف رییس جمهور فقید ترکمنستان مطرح و مورد پیگیری این کشور بود، ولی جنگ افغانستان تمامی تلاش های حامیان این پروژه را نقش بر آب ساخت.

بر اساس طرح تاپی، طول خط لولۀ انتقال گاز یک هزار و ۶۸۰ کیلومتر، ظرفیت آن ۳۰میلیارد متر مکعب گاز طبیعی در سال و هزینۀ اولیۀ آن حدود چهار میلیارد دالر خواهد بود. این مسیر قرار است، از منبع دولت آباد ترکمنستان شروع و از طریق مناطق هرات و قندهار افغانستان، منطقۀ کویته پاکستان تا منطقۀ فضلاک در مرز هند و پاکستان امتداد یابد.

اجرای این خط لوله در بین کشورهای دخیل در آن برای افغانستان از اهمیت بیشتری برخوردار است، زیرا در صورت اجرایی شدن طرح، افغانستان پنج میلیارد متر مکعب گاز برای تامین نیازهای داخلی دریافت و برای ترانزیت آن به پاکستان نیز ۳۰۰میلیون دلار عایدی خواهد داشت ضمن اینکه بازار اشتغال را در افغانستان رونق خواهد داد.

در کنار این مسایل، البته موضوع های دیگری از جمله وجود حدود سه میلیون جمعیت ترکمن افغانستان، موضوع احتمال نفوذ جریان سلفی گری از افغانستان به ترکمنستان و ایجاد ناامنی در این کشور، موضوع کریدور هوایی ترکمنستان برای انتقال کمک های غیر نظامی ناتو به افغانستان و .. وجود دارد که توجه ترکمنستان را به سوی افغانستان بیشتر جلب می‌کند. به هر حال، ترکمنستان و افغانستان دور جدیدی از مناسبات خود را آغاز کرده اند و باید منتظر ماند و دید که این تحرکات دیپلوماتیک به ویژه برای عشق آباد چه نتیجه‌یی خواهد داشت.

برنده گان احتمالی انتخابات ...

کفتان اخلاص (۴۹۵ رأی) و شریفه زرمتی (۵۷۷ رأی) برنده گان احتمالی شناخته شده اند.

۴- ولایت هلمند:

این ولایت در ولسی جرگه ۸ کرسی دارد که ۲ کرسی آن به خانم ها اختصاص داده شده است، حاجی عبدالحی (۱۶۴۳ رأی)، عبدالجبار (۱۳۵۸ رأی)، شیخ نعمت الله غفاری (۱۲۸۹ رأی)، مسعود خان نورزی (۱۲۶۲ رأی)، عبدالودود (۱۲۴۱ رأی)، حاجی معلم میر ولی (۱۲۱۳رأی)، نسیمه نیازی (۱۰۴۳ رأی) و حبیبه سادات (۳۳۰ رأی) برنده گان احتمالی شناخته شده اند.

۵- ولایت کندهار:

برای این ولایت در ولسی جرگه ۱۱ کرسی به شمول سه کرسی زنانه موجود است که پوهاند حاجی ملا عباس (۱۴۷۳ رأی)، حشمت خلیل کرزی (۱۳۱۲ رأی)، حاجی محمد عمرننگیالی (۱۰۲۳ رأی)، محمد نعیم لالی حمید زی (۹۳۵ رأی)، عبید الله احکزی (۸۴۸ رأی)، حاجی ولی شاه (۶۰۷ رأی)، تورن عبدالخالق بالا کرزی (۵۴۸ رأی)، عبدالرحیم ایوبی (۵۴۳ رأی)، شکیبا هاشمی (۲۵۲ رأی)، فریبا احمدی کا کر(۲۱۹ رأی)و رنا ترین(۱۵۸ رأی) برنده گان احتمالی شناخته شده اند.

۶- ولایت زابل:

این ولایت در ولسی جرگه ۳ کرسی دارد که از جمله، یک کرسی آن به خانم ها و دو دیگر برای مردها در نظرگرفته شده است که حمیدالله توخی (۱۱۱۸ رأی)، حاجی عبدالله خان شیرزاد هوتک (۹۷۲ رأی) و زهرا توخی زابلی (۴۹۱ رأی) برنده گان احتمالی شناخته شده اند.

۷ - ولایت ارزگان:

ولایت ارزگان دو کرسی مردانه و یک کرسی برای خانم ها در ولسی جرگه دارد که حاجی عبید الله با رکزی (۹۹۹ رأی)، حاجی عبد الخالق مجاهد (۹۹۳رأی) و فرشته سمیع وفا (۲۱۹ رأی) برنده گان احتما لی شناخته شده اند.

۸- ولایت غور:

این ولایت ۶ کرسی در ولسی جرگه دارد که دو کرسی آن به خانم ها اختصاص داده شده است و حاجی قربان کو هستا نی (۶۰۶۶ رأی)، آقا بحر(۴۶۴۴ رأی)، فضل احمد (۲۹۰۲ رأی)، داکتر محمد ابراهیم ملکزاده (۲۸۹۷ رأی)، رقیه نا یل (۲۹۲۴رأی) و سیما جوینده (۱۱۶۸ رای)، برنده گان احتمالی شناخته شده اند.

پیش از این نیز، کمیسیون مستقل انتخابات، نتایج قسمی ابتدایی ۲۵ ولایت دیگر را نیز، به نشر رسانده است.

همچنان کمیسیون اعلام کرده است که این نتایج نهایی نبوده و هر لحظه در حال تغییر است.

به همین گونه به اساس معلومات کمیسیون مستقل انتخابات، نتایج ابتدایی انتخابات ولسی جرگه، قرار است به تاریخ ۲۵ میزان سال جاری اعلان گردد.

ناتوانی ناتو در مسیر افغانستان و پاکستان

شیراحمد جلالی

در این اواخر، تلفات نیروهای ناتو در افغانستان به صورت بی سابقه افزایش داشته است؛ چنانکه بر اساس آمار و ارقام ارایه شده به وسیله نیروهای ناتو، تنها در ۱۰ روز اول ماه اکتوبر در حدود ۴۷ سرباز ناتو در افغانستان کشته شده اند؛ این در حالی است که آمار در تناسب به زمان مشابه در ماه ها گذشته ۳۰ درصد افزایش را نشان می دهد. همزمان با این، وضعیت کشور همسایهٔ افغانستان (پاکستان) نیز طی این ماه برای کاروان های ناتو بدل می باشد؛ چنانکه از ابتدای ماه اکتوبر حدود ۱۵۰ تانکر حامل مواد سوخت و لاری های تدارکاتی ناتو در پاکستان به آتش کشیده شده است.

پاکستان در اعتراض به کشته شدن سربازان خود طی حملهٔ هوایی هلیکوپتر غزل در ۳۰ سپتمبر مسیر تدارکاتی ناتو را در مرز این کشور با افغانستان بست. در آخرین حمله به کاروان تدارکاتی ناتو بامداد شنبه، ۳۰ تانکر حمل سوخت ناتو در منطقهٔ بولان در ایالت بلوچستان پاکستان به آتش کشیده شد. شاهدان عینی و پولیس پاکستان اعلام کردند، حدود ۱۲ موترسایکل سوار ناشناس که مسلح بودند، به سوی تانکرها راکت پرتاب کرده و آنها را به رگبار بستند. تا کنون هیچ گروهی مسوولیت حملهٔ اخیر را که همچنین چهار مغازه مجاور را نیز به آتش کشید، برعهده نگرفته است. این کاروان از مسیر "چمن" در مرز پاکستان و افغانستان که اکنون تا حدودی برای نیروهای ناتو باز شده است، در حال حرکت به سوی افغانستان بود.

دروازهٔ گذرگاه‌های دیگر در مرز پاکستان که در "تورخم" در ایالت خیبر پشتونخوا قرار دارد، تا دیروز ۱۰ اکتوبر بسته مانده بود اما دیروز مجددا بازگشایی شد. در اولین حمله به کاروان‌های ناتو در ماه اکتوبر حدود ۳۵ تانکر حامل مواد سوخت در منطقهٔ شکارپور در ایالت سند به آتش کشیده شد. این در حالی بود که در همان روز دو تانکر دیگر در استان جنوب غربی بلوچستان پاکستان منهدم شد. دو روز بعد ۲۰ تانکر دیگر در شهر راولپندی نزدیک اسلام آباد در آتش سوخت. در سومین حادثه، حدود ۱۲ تانکر در نزدیکی کویته کمی قبل از به آتش کشیده شدن ۵۰ تانکر در نوشهره در روز چهارشنبهٔ گذشته، در آتش از بین رفت.

در ماه جون نیز در حملهٔ بزرگی به کاروان‌های تدارکاتی ناتو، ۶۰ لاری در نزدیکی اسلام آباد به آتش کشیده شد.

اعظم طارق، سخنگوی طالبان اعلام کرد: گروه تحریک طالبان پاکستان مسوولیت تمام حملات را برعهده گرفته و متعهد شده این حملات ادامه دار خواهد بود.

این در حالی است که برخی از تحلیلگران محلی حضور طالبان در حملات به کاروان‌های ناتو در ایالت بلوچستان را رد کرده و معتقد اند، طالبان پاکستان آن چنان که در ایالت خیبر پشتونخوا نفوذ دارند، در ایالت بلوچستان قدرتمند نیستند. با این حال، تحلیلگران بر این باور اند که گروه‌های مختلف تندرو دیگر و شبکه های استخباراتی خود پاکستان و کشورهای منطقه از جمله ایران احتمالا در این حملات دست داشته باشند.

ناظران محلی معتقد اند، با اینکه ناتو مدعی شده مانع کنونی بر سر راه کاروان تدارکاتش در پاکستان هنوز ۱۴۰ هزار نیروی مستقر این سازمان را در افغانستان تحت تاثیر قرار نداده است، درمانده گی ناتو نشان دهندهٔ این موضوع است که این سازمان در حال لطمه خوردن از این بن بست است.

ناتو و پاکستان در سال ۲۰۰۱ یک توافقنامهٔ حمل و نقل جنجالی را امضاء کردند که بر مبنای آن، همه نوع تدارکات به افغانستان بدون مالیات و بازرسی گمرکی اجازه ورود داشت. رسانه‌های محلی پاکستان گزارش داده‌اند که اسلام آباد از این معامله سالیانه ۱/۵ میلیارد دالر درآمد دارد.

بیش از ۷۰ درصد تدارکات و ۴۰ درصد نیاز سوخت ناتو در افغانستان، از طریق مرز پاکستان تامین می‌شود.

طالبان حملات خود را به کاروان‌های تدارکاتی ناتو از سال ۲۰۰۸ آغاز کرده اند. در همین حال، تحلیل گران محلی انتظار حملات بیشتری را در روزهای آینده دارند.

ترکمنستان و نگاهی نو به افغانستان

سیف علی موسی زاده

تحولات اخیر در مناسبات ترکمنستان و افغانستان و نیز اظهار نظرهای مقام های ترکمن و افغان دربارهٔ مناسبات دوجانبه حکایت از این دارد که عشق آباد سیاست و نگاه ویژه و نوینی به همسایهٔ جنوبی خود در پیش گرفته است.

گرچه دوکشور در سال های گذشته مناسبات خوبی باهم داشته و ترکمنستان کمک های زیادی نیز، به افغانستان کرده ولی در شرایط نوین منطقه‌ای گویا عشق آباد قصد دارد نقش بیشتری درمسایل و تحولات افغانستان داشته باشد .

قربان قلی بردی محمداف رییس جمهور ترکمنستان در سخنان اخیر خود در مجمع عمومی سازمان ملل متحد به تحولات افغانستان اشاره کرده و گفت: عشق آباد آماده است، تا شرایط و زمینه‌های لازم برای ادامهٔ فرایند مذاکرات دربارهٔ افغانستان را فراهم کند.

وی پیشنهاد کرد که مذاکرات صلح با حضور همه گروه های افغانی و نیز نهادهای بین‌المللی و طرف های علاقه مند در عشق آباد پایتخت ترکمنستان برگزار شود.

مقام های افغان نیز، در پاسخ به پیشنهاد ترکمنستان از آن استقبال کرده و برای همکاری با عشق آباد اعلام آماده گی کرده‌اند .

ترکمنستان پیش از این در سال ۱۹۹۹میلادی در عشق آباد نشستی برگزار کرد که هدف از این نشست، برگزاری مذاکرات میان طالبان و ایتلاف شمال در افغانستان برای ایجاد صلح در افغانستان بوده است که با شکست مواجه شد.

به گفتهٔ تحلیلگران، عشق آباد در کنار بیشتر کشورهای همسایه، خواستار ایجاد صلح و ثبات در افغانستان و قدرت گرفتن یک حکومت مرکزی قدرتمند در آن است، تا از این طریق از یک سو زمینه برای مقابله با تولید و قاچاق مواد مخدر و از سوی دیگر، پایان بخشیدن به حضور نیروهای نظامی بیگانه در این کشور فراهم شود.

ترکمنستان و افغانستان دارای ۲۳۳ کیلومتر مرز مشترک با یکدیگر هستند و این مسیر هم اکنون به یکی از مسیرهای ترانزیت قاچاق مواد مخدر تبدیل شد و یا در حال تبدیل شدن است.

براساس آمارهای موجود بیش از ۶۷ درصد از ترانزیت مواد مخدر تولیدی در افغانستان، از طریق کشورهای آسیای مرکزی به ویژه ترکمنستان انجام می‌شود وهم اکنون مرز جدید ترانزیت مواد مخدر از طریق افغانستان، ترکمنستان، گرجستان به اروپا ایجاد شده است. ص۳

کنوانسیون حقوق اطفال

نهه دیرشمه ماده :باید دهغو ماشومانو ساتنه او ملاتړ وشي چې له جګړو او بد چلند نه زیانمن شوي دي.

مادهٔ سی و نهم: باید از اطفالی که ازجنگ و بدرفتاری صدمه دیده اند حمایت و نگهداری شود.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۷۷۰۷۶۲۸ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

ارادهٔ ورځپانه یوازې دسرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې دلیکوال خپل نظر دی، ورځپانه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com